

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра суспільних наук

Силабус навчальної дисципліни
«Українська мова як іноземна»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3 кредити ЕКТС
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	Згідно розкладу занять Кафедра суспільних наук Одеса, вул. Ольгіївська, 13
Викладач (-и)	Завідувач кафедри, к.філ.н., доцент Ольга Сікорська К. філол. н., доцент Шаніна О.С. К. філол. н., доцент Філюк Л.М.
Контактна інформація	Довідки за телефонами: +38 (048) 723-33-55; +38 (048) 712-31-00 E-mail: kafedra_11@ukr.net Консультації: з 14.00 до 16.00 щочетверга, з 10.00 до 14.00 щосуботи

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи дляожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни - мовний матеріал, поданий у формі фонетичних, морфологічних, синтаксичних мінімумів і словотвору, необхідний для формування професійно спрямованої комунікативної компетентності здобувачів вищої освіти з метою забезпечення їх ефективного спілкування в навчальному процесі, професійному та соціокультурному середовищі.

Мета дисципліни: надати здобувачам освіти мовних знань, умінь і навичок з різних видів мовленнєвої діяльності, формування та вдосконалення умінь і навичок усіх видів мовленнєвої діяльності (читання, письма, аудіювання та говоріння) наукової, навчальної, суспільно-культурної та навчально-професійної сфери спілкування, формування цілісної системи знань студентів про мову, збагачення словникового запасу іноземців, розвиток усного та писемного, монологічного та діалогічного професійного мовлення.

Завдання навчальної дисципліни: формування слухо-мовленнєвих навичок з урахуванням основних особливостей фонетичної системи та артикуляційної основи української мови; вивчення основ медичної термінології шляхом вивчення оригінальних та адаптованих медичних текстів українською мовою; формування мінімальних умінь реалізовувати окремі типи та типи мовленнєвих намірів у словесній формі та відповідно до українських норм мови; формування навичок спілкування у професійній сфері, моделювання діалогу лікар-пацієнт; ознайомлення з основними зразками медичної документації та рекомендаціями щодо її оформлення.

Очікувані результати

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра суспільних наук**

знати:

- основні ознаки фонетичної системи та артикуляційної основи української мови – основи граматики української мови;
- граматичні конструкції та моделі, що використовуються для характеристики предмета і процесу за різними ознаками (склад, структура, будова, функції, призначення тощо);
- основи медичної термінології;
- стандартні (типові) моделі професійного діалогу «лікар-пацієнт».

вміти:

- читати українською мовою відповідно до орфоепічних норм сучасної української літературної мови;
- писати під диктовку слова, словосполучення та речення;
- визначати частини мови та їх граматичні ознаки, правильно поєднувати (узгоджувати) частини мови, будувати прості та складні речення;
- сприймати на слух та перекладати оригінальну українською мовою інформацію з предметів, що вивчаються;
- використовувати граматичні конструкції та моделі, що характеризують предмети та процеси за різними ознаками (склад, будова, структура, функції, призначення тощо);
- застосовувати стандартні мовленнєві моделі професійного діалогу «лікар – пацієнт» у навчальному та реальному спілкуванні.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання:

Дисципліна буде викладатися у формі практичних занять; організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання.

Практичні заняття: словесні методи: бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій; наочні методи: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації); практичні методи: виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань.

Самостійна робота: робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять; самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка доповіді та презентації для захисту індивідуального завдання.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Розділові знаки та інтонація. *Анатомічна термінологія як складова медичної термінології. Поняття терміна.*

Тема 2. Словосполучення. Утворення словосполучень. *Тіло людини.*

Тема 3. Просте речення. Загальне поняття про речення. Структура речення. *Опорно-руховий апарат: скелет, кістки, суглоби.*

Тема 4. Виражені члени речення. *Лівкулі головного мозку.*

Тема 5. Види речень за наявністю головних членів. *Склад крові.*

Тема 6. Види речень за наявністю головного та підрядного членів. *Дихальна система.*

Тема 7. Порядок слів у простому реченні. Розділові знаки в неускладненому простому реченні.

Шлунок і травна система.

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра суспільних наук**

Тема 8. Складне просте речення. Однорідні члени речення. *Нирки та видільна система.*

Тема 9. Уточнення членів речення. Відокремлені частини речення. включення. *Симптоми.*

Тема 10. Складне речення. Будова складних речень. *Дії, команди, поради лікаря.*

Тема 11. Засоби зв'язку між частинами складносурядного і складнопідрядного речень.

Підготовка здобувачів вищої освіти до клінічної практики.

Тема 12. Розділові знаки між частинами складного речення. *Професія лікаря.*

Тема 13. Види підрядних речень. *Лікування захворювання.*

Тема 14. Складне безсполучникове речення. *Огляд хворого.*

Тема 15. Пряма мова. Цитати. *Стоматологія. Зуби: їх розвиток і будова. Молочні та постійні зуби.*

Перелік рекомендованої літератури

Основна:

1. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків. У 2 книгах. Книга 1. Соціокультурна комунікація / за ред. проф. С.М.Луцак. Івано-Франківськ : Медицина, 2019. – 504 с.
2. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків. У 2 книгах. Книга 2. Основи професійного мовлення / за ред. проф. С.М.Луцак. – Івано-Франківськ : Медицина, 2019. – 456 с.
3. Українська мова для іноземців (рівень А2): навчальний посібник / Дегтярьова Т.О та ін.. К. : Університетська книга, 2020. – 215 с.
4. Українська мова для іноземців / Іван Ющук, Юлія Бондарчук, Олександра Мушкудіані. – Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2021. – 168 с.

Додаткова:

1. Вступний курс з української мови для студентів-іноземців підготовчого відділення / за ред. Т. О. Дегтярової. – Суми: Університетська книга, 2010. – 415 с.
2. Гайдамака Г.Г. Діячі української науки і культури. Збірник текстів для читання з навчальної дисципліни Українська мова для іноземних студентів усіх напрямів підготовки всіх форм навчання : навчальне видання / Г.Г. Гайдамака. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2012. – 60 с.
3. Дерба С.М. Знайомство з Україною : навчальний посібник з української мови для іноземних студентів. – 2-ге вид. виправлене і доповнене / С.М. Дерба. – К. : Фенікс, 2013.97 с.
4. Дерба С.М. Українська мова для іноземних студентів. Наукові тексти та завдання до них / С.М. Дерба, В.О. Любачевська-Сойкур. – Вінниця : Видавець «Меркьюрі-Поділля», 2012. – 188 с.
5. Дідківська Л.П. Сучасна українська мова. Синтаксис (у двох частинах). – Навчальний посібник для іноземних студентів / Л.П. Дідківська, Г.Д. Швець. – Київ : Фенікс, 2013.
6. Єщенко Н.О. Практичний курс української мови : усне мовлення : навчальний посібник для іноземних студентів. – 2-ге вид., виправлене і доповнене / Н.О. Єщенко. – К. : Фенікс, 2013. – 207 с.
7. Єлісова М.О. Коментоване читання художніх творів : Навчальний посібник для іноземних студентів / М.О. Єлісова. – К. : ТОВ «НВП» Інтерсервіс, 2010. – 120 с.
8. Українська мова для іноземних студентів: посібник / Винник В.М., Гайда О.М., Драч І.Д. та ін. – Тернопіль : ТДМУ, 2013. – 288 с.
9. Українська мова як іноземна. Тексти для читання. Практикум для студентів підготовчого відділення / автори : С. Д. Карпенко, Т. М. Рудакова, О. Д. Будугай, І. М. Тимчук, С. Г. Погоріла, Н. Ю. Римар, Ю. А. Чернобров, Н. А. Баран, А. І. Єрко; за редакцією : С. Д. Карпенко. – К. : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2019. – 256 с.

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра суспільних наук**

URL: <http://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/2906/3/Teksty%20dlia%20chyt.pdf>

10. Швець Г.Д. Читаймо українською : навч. Посібник з української мови для іноземних студентів / Г.Д. Швець, Ю.О. Торчинська, А.О. Літвінчук; за ред. Г.Д. Швець. – К. : Фенікс, 2012. – 112 с.

Інформаційні електронні ресурси:

1. Odessa National Medical University: <https://onmedu.edu.ua/>
2. Information for students: <http://www.info.odmu.edu.ua>
3. Ukrainian language for English-speaking students : <http://learn101.org/ukrainian.php>
4. Learning the Ukrainian: <https://www.ukrainianlanguage.org.uk/>

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю: усний (опитування), тестування, оцінювання виконання практичних вправ, оцінювання комунікативних навичок, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті та самостійної роботи студентів.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач бере активну участь у занятті; демонструє глибокі знання, дає повні та детальні відповіді на запитання; бере активну участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується додатковою навчально-методичною та науковою літературою; вміє сформувати своє ставлення до певної проблеми; висловлює власні міркування, наводить доцільні приклади; вміє знаходити найбільш адекватні форми розв'язання суперечностей. Тестові завдання виконані в повному обсязі, всі 100% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання – повні та обґрунтовані. Здобувач вільно вирішує ситуаційні завдання, впевнено демонструє практичні навички за темою заняття та вірно інтерпретує отримані дані, висловлює власну креативну думку з теми завдання, демонструє творче мислення.
Добре «4»	Здобувач бере участь у занятті; добре володіє матеріалом; демонструє необхідні знання, але дає відповіді на запитання з деякими помилками; бере участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується основною навчально-методичною та науковою літературою; висловлює власну думку з теми заняття. Тестові завдання виконані в повному обсязі, не менш ніж 70% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання - загалом правильні, проте наявні деякі помилки у визначеннях. Здобувач вірно вирішує ситуаційні завдання, але допускає незначні неточності та демонструє більш стандартизовані практичні навички за темою заняття при вірної інтерпретації отриманих даних, висловлює власну думку з теми завдання, демонструє критичне мислення.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра суспільних наук

Задовільно «3»	Здобувач іноді бере участь у занятті; частково виступає і задає питання; допускає помилки під час відповідей на запитання; показує пасивну роботу на семінарських заняттях; показує фрагментарні знання понятійного апарату і літературних джерел. Тестування виконано в повному обсязі, не менш ніж 50% відповідей є правильними, відповіді на відкриті питання - не логічні, з явними суттєвими помилками у визначеннях. Здобувач не достатньо володіє матеріалом для вирішення ситуаційних завдань, невпевнено демонструє практичні навички за темою заняття та інтерпретує отримані дані з суттєвими помилками, не висловлює свою думку з теми ситуаційного завдання.
Незадовільно «2»	Здобувач не бере участь у занятті, є лише спостерігачем; ніколи не виступає і не задає питання, незацікавлений у вивчені матеріалу; дає неправильні відповіді на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату і літературних джерел. Тестування не виконано. Ситуаційне завдання не виконано.

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Залік, виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять;

Самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка доповіді та презентації для захисту індивідуального завдання.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.
- Перескладання незадовільної оцінки проводиться в дні консультацій і відпрацювань; при дистанційному навченні – в терміни, визначені й узгоджені з викладачем.

Політика щодо академічної добросердечності:

Обов'язковим є дотримання академічної добросердечності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра суспільних наук**

науковій роботі;

- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної добросесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, оцінки на занятті, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнень:

Відвідування всіх видів авдиторних занять (лекцій, практичних занять) є обов'язковим.

Форма одягу: медичний халат, який повністю закриває верхній одяг, або лікарська піжама, шапочка, маска, змінне взуття.

Обладнання: зошит, ручка, методичні вказівки, альбом.

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристройів:

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну добросесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного plagiatu у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.